

Säästä polttoainetta ja ympäristöä!

Mikko Paaso

Auton taloudellinen käyttäminen liikenteessä voi äkkiseltään tuntua monimutkaiselta asialta.

Kun hiukan paneudutaan asioihin, ei taloudellinen auton käyttö olekaan kovin vaikeaa, vaan pienellä harjoittelulla siitä tulee toimiva osa ajamista.

Taustatietoa

Useat maailmanmaat ovat luvanneet noudattaa ns. Kioton sopimusta. Sopimuksen mukaan jokainen maa pyrkii vähentämään tuottamansa hiilidioksidipäästöt vuoden 1990 tasolle vuoteen 2010 mennessä. Hiilidioksidia syntyy etupäässä poltettaessa öljyä ja kivihiihtä. Liikenteen tuottamista hiilidioksiidi päästöistä henkilöautot tuottavat noin 70 %.

Vähentämällä polttoaineen kulu- tusta pienennämme myös hiilidiok- sidipäästöjä.

Hiilidioksidia syntyy myös ih- misten uloshengityksen tuloksena – mitä vaarallista siinä voi olla?

Kun maapallon ilmakehään tuo- tetaan öljyä polttamalla enemmän hiilidioksidia kuin sinne muuten luonnostaan tulisi, ei luonto enää pysty ylläpitämään tasapainoa ilma- kehässä. Tästä seuraa niin sanottu kasvihuoneilmiö, eli maapalloa ympäröivä pilviverho estää auri- ngonvalon pääsyn maahan. Ilmasto muuttuu lämpimämmäksi ja koste- ammaksi. Luonnon kiertokulku häi- riintyy, ilmaston lämpötila kohoaa, mannerjäät alkavat sulaa yms.

Henkilöauto kuormittaa ympä-

ristöä suurin piirtein seuraavasti: auton valmistus, huoltaminen, ren- kaiden kulumiset ja romuttaminen n. 14 % ja polttoaineen kulutus 86 %. Tästä voidaan päätellä, että voimme vaikuttaa hyvin paljon automme aiheuttamiin ympäristökuormituksiin opettelemalla ajamaan taloudelli- semmin.

Uudella moottori- ja autotekni- kalla saadaan päästöjä pienennet- tyä, mutta siinä on se huono puoli, että kestää vuosia ennen kuin ne muodostavat pääosan käytettävästä kalustosta. Edullinen vaikutus näkyy vasta myöhään. Nopeammin vaikuttavina keinoina pidetään au- tojen käyttötapojen muutoksia. Ny- kyiselläkin autokalustolla voidaan sama ajosuorite tehdä helposti 15 % pienemmällä polttoaineen kulutuk- sella. Päästöjen vähenemisen lisäksi myös euroja säästyy.

Sopivan auton valinta

Päästömielessä tärkein uuden auton valintaperuste on sen sopiva koko tulevaan kuljetustarpeeseen. Jos kuljetettavia on vai kaksi, on turhaa ostaa seitsemän hengen tila-autoa. Jos kerran vuodessa tarvitaan suu- rempaa autoa, voidaan miettiä tar- peen täyttämistä vuokratulla autolla. Koko vuoden ajaminen tarpeettoman suurella autolla rasittaa taloutta muutenkin tarpeettomasti.

Millainen moottori?

Bensa vai diesel? Käytännössä diesel kuluttaa vähemmän polttoainetta, mutta hiukkaspäästöt ovat siinä suuremmat. Nykyisin molempien moottorimallien kehitys on hyvin nopeaa eikä asiantuntijoidenkaan mukaan ole täysin selvää, kumpi

aiheuttaa ympäristölle suuremman kokonaiskuormituksen. Suomessa dieselien käyttöä ohjailaan polttoaineen verotusta säätelemällä, ja tilanne vaihtelee vuodesta toiseen. Yleissääntönä dieselillä pitäisi ajaa yli 25000 kilometriä vuodessa, jotta verosta johtuva kannattavuus säilyisi.

Päästöjen kautta ajateltuna die- selin kulutus on parikymmentä pro- senttia pienempi kuin bensamoottorin. Dieselmoottori on kalliimpi valmistaa, mutta kestää enemmän, joten valinta riippuu monista tekijöistä. Yleinen suuntaus näyttää lisäävän dieselien osuutta.

Kuinka suuritehoinen moottori tarvitaan?

Oikeastaan pitäisi kysyä, miten pienellä moottoriteholla tullaan toimeen. Tavallisessa ajossa kaasupoljinta painetaan hyvin harvoin täysin pohjaan, eikä sitä pidetä siellä kovinkaan pitkään. Jonossa seistä-

essä pienempi moottori kuluttaa aina vähemmän kuin iso. Autojen vertailukulutuksia tarkasteltaessa huomataan, että tehokkaammat moottorit vievät enemmän poltto- ainetta kuin pienemmät. Monelle vaivaton ajaminen ja ison moottorin vääntävä voima ovat tärkeämpiä kuin pieni kulutus; kannattaa ehkä pysähtyä miettimään. Uusien pakokaasuahdettujen pikkudieselien vääntö ja ajettavuus kannattaa käy- dä kokeilemassa ennen päätöksen tekoa.

Kaupunkiajon ja maantieajon ku- lutuksissa on eroja, joten kannattaa miettiä, missä oman ajon painopiste on, kaupungissa vai maantiellä. Kaupungissa monet kiihdytykset nostavat kulutusta ja auton painon merkitys korostuu. Maantieajossa pieni ilmanvastus ja sopivasti välitetty vaihteisto ovat tärkeitä kulutuksen kannalta.

Pienemmän ja suuremman moot- tori kulutuserot voivat olla 10%,

tälle ei kuljettaja edes ajotavallaan voi mitään.

Automaatti vai manuaali- vaihteet?

Kaupungissa automaatti on paljon mukavampi, mutta kaikki automaatit eivät ole samanlaisia.

Noin 10-15 vuotta sitten au- tomaatit olivat kalliita hankkia, epätaloudellisia käyttää eikä kes- tävyyskään hurmannut. Tilanne on muuttunut paljon. Markkinoilla on erittäin kehittyneitä automaattivaih- teistoja, joiden normikulutus on kau- pungissa jopa pienempi kuin vastaa- van manuaalilaatilla varustetun auton. Ehkäpä käyttötottumukset ovat oikea tapa ratkaista millaisen vaihteiston autoonsa valitsee.

Artikkelin toinen osa julkaistaan leh- temme toukokuun numerossa 11.5.05.